

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_19701

Θέμα 182^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 471-490**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμὸν ἐξ ὤμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἵκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ 475
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
Σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
Αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότε' ἐξηπίστατο, 480
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὑβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
Ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ, 485
εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῆδε κείσεται κράτη.
Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὀμαιμονεστέρα
τοῦ παντός ἡμῖν Ζηγὸς Ἐρκείου κυρεῖ,
αὐτὴ τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευῆσαι τάφου. 490*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμὸν ... δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.*****(Μονάδες 30)**

ΧΟΡΟΣ

Ο χαρακτήρας της κόρης φαίνεται πως είναι σκληρός από σκληρό πατέρα και δεν ξέρει να υποχωρεί στις συμφορές.

ΚΡΕΩΝ

Γνώριζε όμως ότι και τα πιο αλύγιστα φρονήματα πολλές φορές ταπεινώνονται, και το πιο σκληρό σίδερο που είναι πυρακτωμένο, ώστε να γίνει άκαμπτο, τις πιο πολλές φορές μπορείς να το δεις να ραγίζει και να σπάει. Και γνωρίζω ότι και τα αγριεμένα άλογα δαμάζονται με μικρό χαλινάρι γιατί δεν επιτρέπεται να υπερηφανεύεται όποιος (εκείνος που) είναι δούλος των άλλων.

2. Πώς εκλέγονταν οι κριτές και με ποια διαδικασία προέκυπτε το τελικό αποτέλεσμα των δραματικών αγώνων;**(Μονάδες 10)**

Οι κριτές των έργων ήταν δέκα· εκλέγονταν με κλήρο μέσα στο θέατρο, από ένα μακρότατο κατάλογο Αθηναίων πολιτών, ο οποίος είχε συνταχθεί λίγες ημέρες πριν από τον δραματικό αγώνα. Μετά το τέλος των παραστάσεων, ο καθένας έγραφε σε πινακίδα την κρίση του. Οι πινακίδες ρίχνονταν σε κάλπη από την οποία ανασύρονταν πέντε. Απ' αυτές προέκυπτε, ανάλογα με τις ψήφους που έπαιρνε κάθε έργο, το τελικό αποτέλεσμα.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της Α' στήλης με τη λέξη της Β' στήλης με την οποία έχουν ετυμολογική συγγένεια (δύο λέξεις της Α' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. πτωτικός	
2. επιστημονικός	α) <i>πίπτω</i>
3. παρεμπιπτόντως	
4. επόπτης	
5. περίπτωση	β) <i>έξεπίσταμαι</i>
6. επιστητός	
7. επιστολή	

(Μονάδες 5)

α) 1, 3, 5

β) 2, 6

Περисσεύουν οι λέξεις επόπτης και επιστολή.

β) εμπύρετος, ιδέα, διακρατικός, σύμβαση, δράστης: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

εμπύρετος → πυρός

ιδέα → είσιδοις

διακρατικός → έγκρατέστατον, κράτη

σύμβαση → ύπερβαίνουσα

δράστης → δέδρακεν, δεδρακυϊαν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος